

โครงการอบรมหลักสูตร “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” (นธป.) รุ่นที่ ๑๑

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจในการคุ้มครองหลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญตามหลักนิติธรรม ส่งเสริมและรักษาความชอบธรรมของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ประกอบกับยุทธศาสตร์ชาติที่มีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้การบริหารราชการมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน อีกทั้งปณิธานของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่มุ่งมั่นในการ “ยึดหลักนิติธรรม คำจูนประชาธิปไตย ห่วงใยสิทธิเสรีภาพของประชาชน” สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญในฐานะหน่วยธุรการของศาลรัฐธรรมนูญตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ในการเสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ การตีความกฎหมายตามหลักนิติรัฐและนิติธรรม หลักการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย การพัฒนาประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งสร้างความร่วมมือในการพัฒนาสังคมในด้านรัฐธรรมนูญให้แก่บุคลากรทั้งภายในและภายนอกศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่มุ่งหมายให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นหลักในการปกครองประเทศ หน่วยงานของรัฐสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามครรลองของกฎหมาย ตลอดจนปกป้องและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ด้วยความมุ่งมั่นในการดำเนินการตามปณิธานของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวข้างต้น สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการผ่านโครงการศึกษาอบรมหลักสูตร “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” (นธป.) โดยมีผู้ผ่านการศึกษาดำเนินการมาแล้วกว่า ๕๐๐ คน ซึ่งประกอบไปด้วยผู้บริหารทั้งจากภาครัฐ เอกชน และวิชาการ โดยเฉพาะองค์กรศาลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อบูรณาการและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ นำองค์กรท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายของภูมิภาคและของโลกในอนาคตได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงเห็นสมควรให้มีโครงการศึกษาอบรมหลักสูตร “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” (นธป.) รุ่นที่ ๑๑ ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และประชาธิปไตย

๒.๒ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจตามหลักวิชาการที่ถูกต้องให้แก่ผู้บริหารองค์กรระดับสูง โดยเฉพาะภาครัฐเกี่ยวกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ หลักการตีความกฎหมาย นวัตกรรมในกระบวนการกฎหมาย รวมทั้งการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

๓. เป้าหมายของโครงการ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านกฎหมาย การปกครองในระบอบประชาธิปไตย และการบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ด้วยการมีส่วนร่วมในการพัฒนานักบริหารระดับสูงโดยเฉพาะภาครัฐให้เป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ การคัดเลือกผู้ศึกษาอบรม โดยคุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษาอบรมต้องเป็นผู้นำหรือตัวแทนองค์กรที่คณะกรรมการเห็นเหมาะสม กรณีข้าราชการทหาร ตำรวจ ดำรงตำแหน่งยศนายพลขึ้นไป และกรณีข้าราชการฝ่ายพลเรือน ดำรงตำแหน่งระดับทรงคุณวุฒิขึ้นไป หรือที่คณะกรรมการเห็นว่า เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) จำนวน ๕๒ คน

๔.๒ หลักสูตรจะแบ่งออกเป็น ๓ ภาค (๓๗ วัน ๒๒๒ ชั่วโมง) ได้แก่

๔.๒.๑ ภาคปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศ (๒๑ ชั่วโมง)

(๑) พิธีเปิดหลักสูตรและปฐมนิเทศ (๑๕ ชั่วโมง)

- การรายงานตัวและพิธีเปิด ๓ ชั่วโมง
- การปฐมนิเทศและกิจกรรมสัมพันธ์ ๖ ชั่วโมง
- การปฏิบัติธรรม ๖ ชั่วโมง

(๒) พิธีปิดหลักสูตรและปัจฉิมนิเทศ (๖ ชั่วโมง)

๔.๒.๒ ภาควิชาการ (๑๖๒ ชั่วโมง)

(๑) หมวด ๑ นิติธรรม ๓๘ ชั่วโมง

(๒) หมวด ๒ ประชาธิปไตย ๓๓ ชั่วโมง

(๓) หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพ ๓๐ ชั่วโมง

(๔) หมวด ๔ เสริมสร้างกระบวนการทัศน์สำหรับผู้ผู้นำในสังคมประชาธิปไตย ๓๐ ชั่วโมง

(๕) การจัดทำโครงการกลุ่ม พบที่ปรึกษาประจำกลุ่ม และการวิพากษ์ร่างข้อเสนอโครงการ ๑๕ ชั่วโมง

(๖) บรรยายสรุปการศึกษาดูงานต่างประเทศ ๔ ชั่วโมง

(๗) การนำเสนอรายงานการศึกษาดูงานต่างประเทศ ๖ ชั่วโมง

(๘) การนำเสนอโครงการกลุ่ม ๖ ชั่วโมง

๔.๒.๓ ภาคกิจกรรม (๓๙ ชั่วโมง)

(๑) การศึกษาดูงานในประเทศ และกิจกรรมสาธารณประโยชน์ (๑๘ ชั่วโมง)

- ส่วนกลาง ๑ ครั้ง ๖ ชั่วโมง

- ส่วนภูมิภาค ๒ ครั้ง ๑๒ ชั่วโมง

(๒) การศึกษาดูงานต่างประเทศ (๑๒ ชั่วโมง)

- ยุโรป ๑ ครั้ง ๖ ชั่วโมง

- เอเชีย ๑ ครั้ง ๖ ชั่วโมง

(๓) การประเมินผลหลักสูตร ๓ ชั่วโมง

(๔) การจัดสัมมนาทางวิชาการเพื่อสังคม ๖ ชั่วโมง

๕. ระยะเวลาโครงการ

อบรมทุกวันพุธของสัปดาห์ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๖

๖. สถานที่ดำเนินการ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ (อาคารเอ) ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

๗. ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มงานบริหารหลักสูตรและพัฒนาสังคม วิทยาลัยสารัฐธรรมนุญ สำนักงานศาลัฐธรรมนุญ

๘. ผลผลิตและตัวชี้วัดโครงการ

๘.๑ ผลผลิต (Output) ผู้ศึกษาอบรมมีความรู้ความเข้าใจในหลักนิติรัฐและนิติธรรม ความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย พัฒนาการประชาธิปไตยไทย และหลักสิทธิมนุษยชน สามารถเผยแพร่ต่อยอดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมถึงนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาอบรมขับเคลื่อนองค์กรเพื่อประโยชน์ต่องานราชการ และประเทศชาติ

๘.๒ ผลลัพธ์ (Outcome) สำนักงานศาลัฐธรรมนุญเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านกฎหมายรัฐธรรมนูญ กระบวนการยุติธรรม การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การปกครองในระบอบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมทางการเมือง และการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

๘.๓ ตัวชี้วัดโครงการ

(๑) ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ผู้ศึกษาอบรมต้องเข้ารับการศึกษอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ และจัดทำเอกสารทางวิชาการตามจำนวนภายในระยะเวลาที่ให้สำนักงานศาลัฐธรรมนุญกำหนด

(๒) ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ผู้ทรงคุณวุฒิของศาลัฐธรรมนุญประเมินผลการศึกษอบรมแล้วเห็นว่าประสบความสำเร็จในระดับร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

๘.๔ ผู้สำเร็จการศึกษอบรมมีสิทธิเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาเอก (การบริหารกระบวนการยุติธรรม) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และคณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ตามข้อตกลงและระเบียบของมหาวิทยาลัย

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ศึกษาอบรมมีความรู้ทางด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม หลักนิติธรรม หลักประชาธิปไตย หลักสิทธิมนุษยชน และการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ในปัจจุบันและอนาคตเพื่อเตรียมการรองรับ บริหารงานอย่างมืออาชีพ และสามารถนำการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นรูปธรรม
